

Komentarz

DR MAREK BUKOWSKI

Zmienia się tryb zatwierdzania tabel wynagrodzeń

We wrześniu br. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przedstawiło projekt nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zakresie dotyczącym organizacji zbiorowego zarządzania. Projekt ten ma na celu uzupełnienie luki prawnej, która powstała w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego ze stycznia 2006 r. uchylającego jeden z zasadniczych przepisów tej ustawy. Projektowana nowelizacja ma ogromne znaczenie dla rynku obrotu prawami autorskimi i pokrewnymi, gdyż reguluje kwestię ustalania tabel wynagrodzeń za korzystanie z tych praw. Zatwierdzone tabele wynagrodzeń są bowiem stosowane przez organizacje zbiorowego zarządzania w umowach z użytkownikami. Organizacje zbiorowego zarządzania mają obowiązek zatwierdzić tabele wynagrodzeń w odniesieniu do czterech sposobów korzystania: nadań radiowych i telewizyjnych, reemisji kablowej, korzystania z utworu audiowizualnego na określonych polach eksploatacji oraz publicznych odtworzeń. Najistotniejszym novum tej regulacji jest zmiana trybu zatwierdzania tabel wynagrodzeń. Zamiast procedury administracyjnej wprowadzono drogę sądową. Projekt przewiduje, że od orzeczeń Komisji Prawa Autorskiego służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie. Rozwiązanie to ma stanowić gwarancję w zakresie merytorycznej oceny orzeczeń Komisji Prawa Autorskiego. Dotychczas kontrola ta była sprawowana przez sądy administracyjne wyłącznie w zakresie formalnoprawnym. Dla szerokiego kręgu użytkowników zasadnicze znaczenie ma wprowadzenie w projekcie jednego postępowania dla zatwierdzenia tabel wynagrodzeń w zakresie publicznych odtworzeń, w ramach którego zostanie ustalona globalna stawka obciążenia użytkowników na tym polu eksploatacji. Dotyczy to przede wszystkim placówek handlowych, usługowych i rozrywkowych, gdzie są odtwarzane muzyka i filmy. Obecnie projekt przekazany został do konsultacji międzyresortowych oraz wymaga zaopiniowania przez Radę Legislacyjną. Z uwagi na ważność materii regulowanej tym projektem należy oczekiwać burzliwych dyskusji podczas prac sejmowej Komisji Kultury.

Autor jest radcą prawnym, współnikiem w Kancelarii Prawnej Bukowski i Wspólnicy

Przedsiębiorcom może być lżej

Pod koniec października Senat zlikwidował uciążliwą dla przedsiębiorców kaucję gwarancyjną w nowelizowanej ustawie o VAT. To jednak nie jedyna zmiana, która wpłynie na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

– Wydaje się, że w celu zrównania szans i polepszenia sytuacji podatników na starcie można odstąpić i od kaucji proporcjonalnej i wykreślić ją w ogóle – mówił podczas posiedzenia senackiej Komisji Gospodarki Narodowej wiceminister finansów, Ludwik Kotecki.

Ćwierć miliona to za dużo
W zamysle ustawodawców kaucja gwarancyjna w wysokości 250 tys. zł jest warunkiem szybszego uzyskania zwrotu VAT przez przedsiębiorców rozpoczynających działalność. Tymczasem wielu przedsiębiorców nie radzi sobie z pozyskaniem tak dużej kwoty. Od wielu miesięcy większość z nich domagała się zniesienia kaucji w ogóle. Mimo wahań Ministerstwa Finansów udało się jednak doprowadzić przynajmniej do kompromisu.

Sejm zrobił swoje
Zgodnie z uchwałą dwa tygodnie temu przez Sejm nowelizacją, firmy miałyby wpłacać – zamiast 250 tys. zł – zabezpieczenie w wysokości proporcjonalnej do wnioskowanej kwoty zwrotu. Zwycięstwo przedsiębiorców jest zatem

częściowe. Tym bardziej, że przepisy o kaucji w aktualnym brzmieniu zakwestionował na początku lipca Europejski Trybunał Sprawiedliwości.

Coś więcej
Likwidacja kaucji, to jednak nie koniec poprawek zaproponowanych przez Senat. Wyższa Izba zwolniła przedsiębiorców przekazujących żywność organizacjom pożytku publicznego z konieczności odprowadzenia VAT od takiej darowizny. Poprawka ta jest jednak kontrowersyjna w odniesieniu do przepisów unijnych. Senatorowie przegłosowali też poprawkę zakładającą skrócenie do trzech miesięcy terminu na rozliczenie VAT bez konieczności składania deklaracji podatkowej. Sejm zaproponował wcześniej, by podatnik mógł tego dokonać do końca roku podatkowego. Obecnie ma na to dwa miesiące.

Eksperci chwala
Zdaniem ekspertów, przyjęta przez Sejm nowelizacja ustawy o VAT wprowadza ważne zmiany do ustawy. Jak podaje PAP, sprzedawca, który nie otrzyma od swojego kontrahenta pieniędzy w ciągu 180

dni, będzie mógł odzyskać zapłacony podatek z urzędu skarbowego. Ze 180 dni do 60 dni zostanie skrócony podstawowy termin zwrotu VAT. Posłowie dla utrzymania statusu małego podatnika – z 800 tys. euro do 1,2 mln euro oraz wprowadzili przepisy, które umożliwiają zakładanie magazynów konsygnacyjnych. Dzięki temu będzie można przemieszczać towary wewnątrz Wspólnoty Europejskiej.

Już od grudnia
Posłowie umożliwili również składanie deklaracji VAT kwar-

talnie przez wszystkich podatników, a nie tylko przez małe firmy – jak to było dotychczas. Inna zmiana dotyczy importerów. Jeszcze dziś muszą oni odprowadzać podatek i potem czekać na jego zwrot. Nowe uregulowania mają umożliwić rozliczenie podatku importowego w deklaracji. Co więcej likwidacji ulegnie 30-proc. dodatkowa kara dla podatników VAT, którzy źle rozliczają się ze skarbowką. Większość zmian prawdopodobnie będzie obowiązywać już od początku grudnia 2008 r. – donosi PAP. Wystarczy, że Sejm zatwierdzi projekt poprawiony przez Izbę Wyższą. *jm*

Piotr Jaworski, ekspert prawno-gospodarczy Krajowej Izby Gospodarczej

Krajowa Izba Gospodarcza wyraża zadowolenie ze zgłoszenia przez Senat poprawki do nowelizacji ustawy o VAT, która zakłada likwidację kaucji gwarancyjnej.

Warto zauważyć, że rzecznik ETS uznał wydłużenie terminu zwrotu VAT dla nowych podatników VAT UE lub jego skrócenie po zastopowaniu zabezpieczenia majątkowego za naruszające przepisy wspólnotowe. Należy podkreślić, że główną zasadą podatku VAT wynikającą z uregulowań UE powinna być jego neutralność dla biznesu. Mam nadzieję, że Sejm podzieli stanowisko Senatu zakładające likwidację kaucji gwarancyjnej, co umożliwi rozpoczynającym prowadzenie działalności gospodarczej uzyskanie zwrotu bezpośredniego nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, w przypadku transakcji wewnątrzwspólnotowych, w terminach właściwych dla ogółu podatników. Co ważne, Ministerstwo Finansów poparło ostatecznie propozycję likwidacji kaucji gwarancyjnej zaproponowaną przez Senat.

Biznes czeka na obiecane udogodnienia

Nie wiadomo, kiedy przedsiębiorcy doczekają się obiecanych korzystnych zmian w przepisach podatkowych. Projektów nowelizacji pojawia się coraz więcej.

Joanna Subzda – Korzystne zmiany przepisów dla szerokiej grupy podatników, w tym usunięcie zapisów sprzecznych z regulacjami unijnymi, mają być – zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Finansów – wprowadzane etapami.

Kilka projektów
Z końcem lutego bieżącego roku Ministerstwo Finansów opublikowało projekt nowelizacji ustawy o VAT. Kilka projektów zmian ustawy o VAT opracowała Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne Państwo”. Udogodnienia dla przedsiębiorców przewiduje także ministerialny projekt nowelizacji Ordynacji podatkowej. Na jakie zmiany czekają przedsiębiorcy?

Szybszy zwrot VAT
Projekt ministerialny przewiduje wprowadzenie 60-dniowego podstawowego terminu zwrotu VAT. Obecnie termin ten wynosi 180 dni, a 60 dni jedynie w przypadku zakupów inwestycyjnych i stosowania obniżonych stawek VAT. Zmiana ta ma być stosowana do rozliczeń podatników począwszy od rozliczeń składanych za wrzesień lub trzeci kwartał 2008 r.

Złożenie zabezpieczenia
Mimo przewidywanego przedłużenia terminu zwrotu VAT w niektórych przypadkach podatnicy uzyskają go wcześniej na wniosek pod warunkiem złożenia zabezpieczenia. Będzie ono odpowiadać kwocie zwrotu, zlikwidowana będzie zatem tzw. kaucja gwarancyjna w wysokości 250 000 zł, którą obecnie przedsiębiorca musi zdeponować w celu uzyskania szybszego zwrotu VAT.

Przed sprzedażą
Również podmioty niedokonujące czynności opodatkowanych VAT będą miały prawo do zwrotu VAT nali-

czanego. Dotychczas podatnicy mogli korzystać z tzw. zaliczkowego zwrotu VAT, który w praktyce nie zdawał egzaminu lub pozostawało im czekać z wnioskiem o zwrot VAT do momentu wykazania pierwszej czynności opodatkowanej.

Zlikwidowanie tzw. sankcji
Przewiduje się oczekiwane od dawna wyeliminowanie tzw. sankcji, czyli ustalenego przez organy podatkowe dodatkowego zobowiązania podatkowego w wysokości 30 proc. zawyżonego VAT naliczonego lub zanizonego VAT do zapłaty.

Likwidacja ograniczenia
Korzystne zapisy w zakresie odliczania VAT przewiduje projekt Komisji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo”. Prawo odliczenia VAT ma zgodnie z nim przysługiwać przedsiębiorcy niezależnie od kwalifikacji danego wydatku jako koszt uzyskania przychodów dla celów PIT czy CIT.

Wykonanie decyzji...
Udogodnieniem dla przedsiębiorców byłoby planowane

przesunięcie wykonania decyzji podatkowej do momentu, kiedy stała się ona ostateczna. Zatem dopóki będzie trwało postępowanie odwoławcze, dopóty fiskus nie będzie egzekwował wymierzonego podatku. Także w przypadku wniesienia skargi na decyzję do sądu administracyjnego możliwe będzie wstrzymanie wykonania decyzji, o ile jej wykonanie zostanie odpowiednio zabezpieczone.

Uprzedzanie podatnika o kontroli
Przedsiębiorcy powitaliby także z zadowoleniem planowaną regulację Ordynacji podatkowej zobowiązującą organy podatkowe do wcześniejszego zawiadamiania podatnika o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej (co najmniej siedem dni przed kontrolą). Od zasady zawiadomienia o kontroli wprowadzone byłyby jednak pewne wyjątki np. przypadek kontroli dotyczącej zasadności zwrotu podatku.

Autorka jest doradcą podatkowym, partnerem w BSJP Legal and Tax Advice

PRAWO I BIZNES

Wydawca: **Gazeta Finansowa sp z o. o.**,
REDAKCJA: 02-017 Warszawa, Al. Jerozolimskie 123 A, I p.
Millennium Plaza, tel./faks 022 438-87-76;

Redaktor prowadzący: Jerzy Moson (j.moson@gazetafinansowa.pl)
Skład i łamanie: Magdalena Helberger,
Biuro marketingu i reklamy: Millennium Plaza,
02-017 Warszawa, Al. Jerozolimskie 123 A, lok. 312,
REKLAMA: Agnieszka Prasowska tel. 0 501 209 900
a.prasowska@gazetafinansowa.pl tel.: 022 438-87-65; 022 438-87-64;

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i zastrzega sobie prawo redagowania oraz dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść materiałów reklamowych. Opinie dotyczące rynku kapitałowego są wyłącznie poglądami autorów. Ich źródłem są ogólnie dostępne informacje przekazywane przez spółki publiczne, m.in. w wymaganych prawem raportach.

Gazeta Finansowa © Wszystkie prawa zastrzeżone.
Reprodukcja lub przedruk wyłącznie za pisemną zgodą wydawcy.

PRAWO I BIZNES © Wszystkie prawa zastrzeżone.
Reprodukcja lub przedruk wyłącznie za pisemną zgodą wydawcy.